

Članci o Rijeci u starim riječkim novinama: od zavičajne bibliografije do baze podataka digitalizirane građe / Srećko Jelušić

Sveučilišna knjižnica u Rijeci projektom baze podataka digitalizirane novinske građe starih riječkih novina započela je višestruko koristan poduhvat. Najveću korist od njega imat će istraživači povijesti Rijeke, kojima će odmah biti mrežno dostupni zapisi, a postupno i puni tekstovi članaka. Time će se uštedjeti mnogo vremena i energije kako knjižničnog osoblja, tako i istraživača.

Osim toga, nemjerljivo će se smanjiti ugroženost novinske građe kojoj će, osiguranjem digitalne dostupnosti, biti produžen životni vijek. Radi se o najosjetljivijoj građi u našim knjižnicama, a u isto vrijeme i najzanimljivijoj za istraživače - ne samo za znanstvenike, već i za studente, romanopisce i umjetnike. To je građa koja, osim što pruža dragocjene povijesne podatke, budi maštu, daje neiscrpan i neponovljiv izvor ilustrativnog materijala.

Projekt digitalizacije starih riječkih novina primjer je plemenite upotrebe novih tehnologija i određuje smjer njenog korištenja u budućnosti. Međutim - na što valja također upozoriti - ovaj projekt je samo jedan korak u trajnom čuvanju ovih dragocjenih povijesnih izvora, jer digitalizacija nije trajna zaštita. Svu je novinsku građu potrebno mikrofilmirati, a mikrofilmove pohraniti na nekoliko lokacija. Nažalost, u Hrvatskoj smo još daleko od sustavnog pristupa trajnoj zaštiti zbirki novinske građe, koja zbog loše kvalitete papira na kojem je tiskana i neprimjerenog skladištenja nemilice propada. Tako odlazi u nepovrat i dio našeg nacionalnog identiteta. Niti činjenica da se radi o jedinstvenim zbirkama u svjetskim razmjerima nije dovoljna motivacija za sustavan pristup zaštiti takve građe na nacionalnoj razini.

Utoliko je poduhvat Sveučilišne knjižnice u Rijeci značajniji i nadilazi lokalne okvire. Time je veća i zahvalnost kolegi Zlatku Kegleviću, samozatajnom bibliografu ove naše regije. Izrada ove bibliografije omogućila je kako njenu trajnu dostupnost, tako i zaštitu. Odabir obrađenog povijesnog razdoblja i novinskih naslova svjedoči o najvitalnijem razvojnom razdoblju u riječkoj povijesti, te podastire metodologiju bibliografskog rada koja će se moći koristiti i u budućnosti.

Sveučilišna knjižnica u Rijeci ovim projektom čini još jedan korak prema povećanju dostupnosti svojih zbirki doslovno svim korisnicima, bez obzira na prostorne i vremenske granice, odajući ujedno priznanje kolegi Zlatku Kegleviću, koji je odgovoran posao bibliografa obavio po najvišim profesionalnim standardima.